

III

(Előkészítő jogi aktusok)

EURÓPAI KÖZPONTI BANK

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK VÉLEMÉNYE

(2022. február 16.)

a Pénzmosás és a Terrorizmusfinanszírozás Elleni Küzdelem Hatóságának létrehozásáról szóló rendelet iránti javaslatról

(CON/2022/4)

(2022/C 210/05)

Bevezetés és jogalap

2021. július 20-án az Európai Bizottság a Pénzmosás és a Terrorizmusfinanszírozás Elleni Küzdelem Hatóságának létrehozásáról, valamint az 1093/2010/EU, az 1094/2010/EU és az 1095/2010/EU rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatot ⁽¹⁾ (a továbbiakban: AMLAR) fogadott el.

Az Európai Központi Bank (EKB) úgy ítéli meg, hogy a javasolt rendelet a hatáskörébe tartozik, noha a javasolt rendeletről nem konzultáltak vele. Az EKB ezért él az Európai Unió működéséről szóló szerződés 127. cikke (4) bekezdésének második mondatában biztosított azon jogával, hogy a hatáskörébe tartozó területeken véleményt terjesszen a megfelelő uniós intézmények elé. Az EKB véleményalkotásra szolgáló hatásköre az Európai Unió működéséről szóló szerződés 127. cikkének (4) bekezdésén és 282. cikkének (5) bekezdésén alapul, mivel a javasolt rendelet olyan rendelkezéseket tartalmaz, amelyek érintik az EKB-nak a Szerződés 127. cikkének (6) bekezdése szerinti, a hitelintézetek prudenciális felügyeletére vonatkozó feladatait. Az Európai Központi Bank eljárási szabályzata 17.5. cikkének első mondatával összhangban a Kormányzótanács fogadta el ezt a véleményt.

Általános észrevételek**1. Áttekintés és bevezető megjegyzések**

- 1.1. Az EKB üdvözli a Bizottság által 2021. július 20-án közzétett négy jogalkotási javaslatból, köztük az AMLAR-ból álló csomagot, amelynek célja a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemre vonatkozó uniós szabályok megerősítése. Ez a vélemény az AMLAR-ra összpontosít. Külön EKB-velemények foglalkoznak a jogalkotási csomag fennmaradó három elemével – a) a pénzügyi rendszer pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslattal ⁽²⁾ (a továbbiakban: AMLR1); b) a pénzügyi rendszer pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzése érdekében a tagállamok által létrehozandó mechanizmusokról és az (EU) 2015/849 irányelv hatályaon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslattal ⁽³⁾ (a továbbiakban: AMLD6); és c) a pénzáttalásokat és egyes kriptoeszköz-átuttalásokat kísérő adatokról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre (átdolgozás) irányuló javaslattal ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ COM (2021) 421 final.

⁽²⁾ COM (2021) 420 final.

⁽³⁾ COM (2021) 423 final.

⁽⁴⁾ COM (2021) 422 final.

- 1.2. Amint azt az EKB korábban megjegyezte ⁽⁵⁾, az EKB kifejezetten támogatja az azt biztosító uniós rendszert, hogy a tagállamok, az uniós hatóságok és szervek, valamint az EU-n belüli kötelezett szolgáltatók hatékony eszközökkel rendelkezzenek az uniós pénzügyi rendszerrel pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljából történő visszaélések elleni küzdelemhez. Az EKB teljes támogatását fejezte ki a harmonizációs törekvések előző szakaszát illetően ⁽⁶⁾, amelynek során megerősítették az Európai Bankhatóság (EBH) pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel kapcsolatos mandátumát, és üdvözli a folyamatnak a Pénzmosás és a Terrorizmusfinanszírozás Elleni Küzdelem Hatóságának (AMLA) létrehozásában megnyilvánuló következő lépését.
- 1.3. Az EKB-t nem bízták meg a hitelintézetek pénzügyi rendszer pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzésével kapcsolatos felügyeletének feladatával. Ezenkívül a Szerződés 127. cikkének (6) bekezdése nem tenné lehetővé az EKB pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel kapcsolatos felügyeleti hatáskörrel való felruházását, mivel azon felügyeleti feladatokat, amelyekkel az EKB megbízható, egyértelműen a prudenciális felügyeletre korlátozza. Ugyanakkor a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni felügyelet eredményei fontosak az EKB prudenciális felügyeleti feladatainak ellátása szempontjából, mivel az EKB a kapott információkat figyelembe veszi a vonatkozó prudenciális felügyeleti tevékenységek keretében, ideértve a felügyeleti felülvizsgálati és értékelési eljárásokat, az intézmények irányítási rendszerei, eljárásai és mechanizmusai megfelelőségének értékelését, valamint a felügyelt szervezetek vezető testületei tagjai alkalmasságának értékelését. Ezen túlmenően a 2013/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel ⁽⁷⁾ összhangban a hitelintézetek és pénzügyi intézmények pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletét ellátó hatóságoknak, a prudenciális felügyeleti hatóságoknak és a tagállamok pénzügyi információs egységeinek szorosan együtt kell működniük egymással saját hatáskörükön belül, és egymás rendelkezésére kell bocsátaniuk a feladataik szempontjából releváns információkat.
- 1.4. Az EKB készen áll arra, hogy együttműködjön az AMLA-val és hozzájáruljon a jogalkotási folyamathoz többek között azáltal, hogy megosztja uniós szintű prudenciális felügyeleti hatóságként szerzett tapasztalatait, amennyiben e tapasztalat releváns lehet a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni uniós szintű felügyelet kialakításához.
- 1.5. Egy, a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel foglalkozó hatóság uniós szinten történő létrehozása fontos lépés a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel kapcsolatos uniós követelmények EU egészében történő harmonizáltabb alkalmazása felé. Az EKB tapasztalatai szerint ahhoz, hogy egy uniós szintű prudenciális felügyeleti hatóság elősegítse a felügyeleti gyakorlatok számos tagállam közötti konvergenciáját, megfelelő szintű felelősséget kell biztosítani számára mind a közvetlen felügyeletet, mind a felügyeleti felügyelést illetően. E felelősséghez megfelelő felügyeleti hatáskörnek kell kapcsolódnia. Az AMLAR előírja, hogy a – kezdetben a kötelezett szolgáltatók viszonylag korlátozott csoportja fölött gyakorolt – közvetlen felügyeleti hatáskörök mellett az AMLA rendszeres értékeléseket és partneri felülvizsgálatokat fog végezni a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni pénzügyi és nem pénzügyi felügyeletet ellátó hatóságok vonatkozásában. Ez segíteni fogja az AMLA-t a nemzeti szintű bevált módszerek azonosításában, azzal a céllal, hogy azokat felhasználja saját közvetlen felügyelete során, valamint, hogy figyelembe vegye azokat az egyes, pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel foglalkozó – képviselőik révén az AMLA igazgatótanácsában részt vevő – tagállami hatóságokhoz intézett ajánlásokban és más szabályozási termékekben. A pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni felügyelet magasabb szintű harmonizációja és következetessége a prudenciális felügyelet szempontjából is előnyökkel fog járni.

⁽⁵⁾ Lásd: az Európai Központi Bank CON/2005/2 véleménye (2005. február 4.) az Európai Unió Tanácsának kérésére a pénzügyi rendszerek pénzmosás, valamint a terrorizmus finanszírozása céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv iránti javaslatról (HL C 40., 2005.2.17., 9. o.), az Európai Központi Bank CON/2013/32 véleménye (2013. május 17.) a pénzügyi rendszereknek a pénzmosás, valamint terrorizmus finanszírozása céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló irányelv iránti javaslatról és pénztátalásokat kísérő adatokról szóló rendelet iránti javaslatról (HL C 166., 2013.6.12., 2. o.), az Európai Központi Bank CON/2016/49 véleménye (2016. október 12.) a pénzügyi rendszereknek a pénzmosás, valamint terrorizmus finanszírozása céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló (EU) 2015/849 irányelv és a 2009/101/EK irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv iránti javaslatról (HL C 459., 2016.12.9., 3. o.) és az Európai Központi Bank CON/2018/55 véleménye (2018. december 7.) az európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság) létrehozásáról szóló 1093/2010/EU rendelet és kapcsolódó jogi aktusok módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet iránti módosított javaslatról (HL C 37., 2019.1.30., 1. o.). Az EKB valamennyi véleménye elérhető az EUR-Lex-en.

⁽⁶⁾ Lásd a CON/2018/55 EKB vélemény 1.1. bekezdését.

⁽⁷⁾ Lásd a hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek prudenciális felügyeletéről, a 2002/87/EK irányelv módosításáról, a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. június 26-i 2013/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 176., 2013.6.27., 338. o.) 117. cikkének (5) bekezdését.

Különös észrevételek

2. Az AMLA általi közvetlen és közvetett felügyelet hatálya

- 2.1. Az AMLA általi közvetlen felügyelet alá tartozó kiválasztott kötelezett szolgáltatók azonosítására vonatkozó kritériumok⁽⁸⁾ viszonylag szigorúak, és a Bizottság jogalkotási javaslatát kísérő dokumentumok szerint e kritériumoknak csak körülbelül 12–20 kötelezett szolgáltató fog megfelelni. Nincs arra vonatkozó becslés, hogy ezek közül várhatóan hány szolgáltató lesz olyan intézmény, amely az 1024/2013/EU tanácsi rendelet⁽⁹⁾ alapján az EKB általi közvetlen prudenciális felügyelet hatálya alá tartozik. Az EKB általi közvetlen felügyelet alá tartozó és az e kritériumoknak megfelelő jelentős felügyelt szervezetek⁽¹⁰⁾ tekintetében az AMLA az EKB partnerévé fog válni a mindennapi felügyelettel, a fenntarthatósági értékelésekkel és a – hitelintézeti tevékenység megkezdésére vonatkozó engedély iránti kérelmek értékelését, az ilyen engedélyek visszavonását és a befolyásoló részesedések megszerzésének és elidegenítésének értékelését magukban foglaló – „közös eljárásokkal”⁽¹¹⁾ kapcsolatos információcsere és együttműködés szempontjából. Amennyiben kevésbé jelentősnek minősülő felügyelt szervezetek⁽¹²⁾ felelnek meg az AMLAR-ban meghatározott kritériumoknak, az EKB és az AMLA közötti együttműködés a közös eljárások releváns vonatkozásaira fog korlátozódni.
- 2.2. Az EKB tudomásul veszi az AMLA általi közvetlen felügyeletnek a javaslat költségvetési korlátaira tekintettel javasolt korlátozott hatályát. Az EKB tapasztalatai szerint előnyös, ha a közvetlen uniós szintű felügyelet tág hatállyal bír, valamint, ha a közvetlen felügyelet alá kerülő intézményeket objektív és átlátható kritériumok alapján választják ki. Az EKB ezért kifejezetten támogatná a kiválasztott kötelezett szolgáltatók azonosítására szolgáló kritériumok oly módon történő módosítását, hogy a folyamat az AMLA közvetlen felügyelete alá tartozó kötelezett szolgáltatók tágabb körét eredményezze, amely magában foglalhatja minden egyes tagállamban székhellyel rendelkező kötelezett szolgáltatókat, és előmozdítaná egy közös felügyeleti kultúra kialakulását és a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeleti gyakorlatok konvergenciáját. Ez csökkenteni fogja az arbitrázs kockázatát is. Az egységes felügyeleti mechanizmus (SSM) esetében e célkitűzést elősegítették a jelentős felügyelt szervezetek kiválasztására szolgáló kritériumok, mivel az 1024/2013/EU rendelet megköveteli, hogy az EKB a mechanizmusban részt vevő tagállamok mindegyikében legalább a három legjelentősebb hitelintézet tekintetében közvetlen felügyeleti feladatokat lásson el, kivéve, ha az ettől való eltérést különleges körülmények indokolják⁽¹³⁾. Az AMLAR-ban szereplő viszonylag szigorú és kockázatalapú kiválasztási kritériumokra figyelemmel a kiválasztott kötelezett szolgáltatók jegyzékének az AMLAR-ban előírányozott közzététele egyenértékű lenne azzal, hogy közvetlenül nyilvánosságra hozzák a kiválasztott felügyelt szervezetek pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási szempontból magas kockázatú státuszát, amely jelenleg kizárólag az érintett hatóságok között a szükséges mértékben megosztott bizalmas információ. Előnyben részesítendőek lehetnének az olyan objektív kockázatalapú kritériumok, amelyek nem eredményezik az ilyen bizalmas jellegű felügyeleti információk közvetett közzétételét, mivel az ilyen kritériumok nem küldenének nem szándékolt jelzéseket a piacoknak vagy teremtenének reputációs kockázatot az AMLA által közvetlenül felügyelt kiválasztott kötelezett szolgáltatók számára. Ezenkívül be kell iktatni egy olyan rendelkezést, amely a kiválasztott kötelezett szolgáltatók jegyzékének közzététele előtt, a kötelezett szolgáltatók értékelésének folyamata során biztosítaná az AMLA és az érintett uniós prudenciális felügyeleti hatóságok közötti kommunikációt. Ez lehetővé tenné a prudenciális felügyeleti hatóságok számára, hogy előzetesen elemezzék az e szolgáltatókkal összefüggő kockázatok esetleges prudenciális szempontú következményeit.
- 2.3. Az EKB elsődleges partnerei szinte minden jelentős és kevésbé jelentősnek minősülő felügyelt szervezet vonatkozásában továbbra is a hitelintézetek és pénzügyi intézmények pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletét ellátó nemzeti hatóságok és a pénzügyi információs egységek lesznek. Az EKB azóta, hogy az (EU) 2018/843 európai parlamenti és tanácsi irányelvvel⁽¹⁴⁾ beiktatott jogszabályi változásokat követően 2019-ben megkezdődött a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó nemzeti hatóságok és az EKB közötti szisztematikus együttműködés, az egyes pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó hatóságok által az EKB részére szolgáltatott inputot illetően bizonyos fokú heterogenitást figyelt meg. Ez megnehezíti a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeleti eredményeknek a prudenciális felügyeleti feladatok során történő következetes figyelembevételét. E tekintetben az EKB üdvözli a szerepet, amelyet az AMLA a pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási értékelések és a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni, a tagállami hatóságok által ellátott más felügyeleti feladatok harmonizációjának növelése terén fog betölteni. Közelebről, a

⁽⁸⁾ Lásd az AMLAR 12. és 13. cikkét.

⁽⁹⁾ A Tanács 1024/2013/EU rendelete (2013. október 15.) az Európai Központi Banknak a hitelintézetek prudenciális felügyeletére vonatkozó politikákkal kapcsolatos külön feladatokkal történő megbízásáról (HL L 287., 2013.10.29., 63. o.).

⁽¹⁰⁾ Az Egységes Felügyeleti Mechanizmuson belül az Európai Központi Bank és az illetékes nemzeti hatóságok, valamint a kijelölt nemzeti hatóságok közötti együttműködési keretrendszer létrehozásáról szóló, 2014. április 16-i 468/2014/EU európai központi banki rendelet (SSM-keretrendelet) (EKB/2014/17) (HL L 141., 2014.5.14., 1. o.) 2. cikkének 16. pontjában meghatározottak szerint.

⁽¹¹⁾ Az SSM-keretrendelet 2. cikkének 3. pontjában meghatározottak szerint.

⁽¹²⁾ Az SSM-keretrendelet 2. cikkének 7. pontjában meghatározottak szerint.

⁽¹³⁾ Lásd az 1024/2013/EU rendelet 6. cikkének (4) bekezdését.

⁽¹⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/843 irányelve (2018. május 30.) a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló (EU) 2015/849 irányelv, valamint a 2009/138/EK és a 2013/36/EU irányelv módosításáról (HL L 156., 2018.6.19., 43. o.).

kötelezett szolgáltatók eredendő kockázati profilja és fennmaradó kockázati profilja besorolásának céljára az AMLA által kidolgozandó módszertant illetően fontos a két módszertan magas szintű harmonizációjának elérése, mivel ezek hatással lesznek a prudenciális felügyelet által kapott és annak keretében figyelembe vett input következtetésére.

- 2.4. Előretekintve, az AMLAR által előírányzott, a Bizottság általi jövőbeli felülvizsgálatok ⁽¹⁵⁾ mellett az EKB üdvözlőné az AMLA közvetlen felügyeleti feladatai hatályának bővítését annak érdekében, hogy azok az EKB által közvetlenül felügyelt szervezetek nagyobb csoportjára terjedjenek ki. Ez biztosíthatja az ilyen intézmények pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeleti értékelésének nagyobb fokú következtetését és így segítheti az egyes ilyen értékeléseket inputként felhasználó prudenciális felügyelet további támogatását.

3. Az AMLA és az EKB közötti együttműködés

- 3.1. Az AMLAR szabályozza az AMLA és a nem a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó hatóságokkal történő együttműködést ⁽¹⁶⁾. Az EKB üdvözlő, hogy ez a kifejezés négy típusú hatóságot foglal magában, köztük a prudenciális felügyeleti szerepében eljáró EKB-t ⁽¹⁷⁾. A pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni és a prudenciális felügyeleti hatóságok közötti információcsere elősegítését illetően az AMLA nyújtotta kulcsfontosságú hozzáadott értéket jelenthetne a jelenlegi együttműködés javításának lehetősége ahelyett, hogy a más hatóságok közötti információcsere egy további rétegévé válna. Ebben az értelemben be kell iktatni az AMLA-t terhelő azon általános kötelezettséget, hogy biztosítsa az együttműködési eszközök arányos és hatékony használatát a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó hatóságokkal való, számos csatornán – többek között a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel foglalkozó kollégiumokon, a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni adatbázison és együttműködési megállapodásokon – keresztül folyó együttműködésben érintett hatóságok adatszolgáltatási terhének minimalizálása érdekében.
- 3.2. Az AMLAR előírányozza, hogy az AMLA-nak együtt kell működnie a nem a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó hatóságokkal, amennyiben ez az AMLA feladatainak ellátásához szükséges ⁽¹⁸⁾. E rendelkezésnek általánosabbnak kell lennie, és az AMLA feladataira való utalást el kell hagyni. Egy együttműködésnek fogalmilag figyelembe kell vennie valamennyi részt vevő hatóság feladatait. Ezért az 1024/2013/EU rendelet például ⁽¹⁹⁾ előírja, hogy az EKB-nak együtt kell működnie a Pénzügyi Felügyeletnek Európai Rendszerének részét képező hatóságokkal, a 2013/36/EU irányelv ⁽²⁰⁾ pedig megköveteli, hogy a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel foglalkozó hatóságok és a prudenciális felügyeleti hatóságok megosszák egymással az információt kapó hatóság feladatai szempontjából releváns információkat, tekintet nélkül arra, hogy ez az információmegosztás az információt szolgáltató hatóság feladatainak ellátásához is szükséges-e. Noha e szükségesség számos esetben megállapítható, nem mindig ez a helyzet. Ezért megfelelőbb az AMLA feladataira való utalást felváltani egy általánosabb hivatkozással, amely megkövetelné, hogy az AMLA megbízatása korlátain belül működjön együtt a nem a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó hatóságokkal, annak biztosítása érdekében, hogy a többi érintett hatóság csak az együttműködés releváns formáit kérje. Ez különösen igaz és különösen releváns az EKB-hoz hasonló prudenciális felügyeleti hatóságok szempontjából, tekintettel arra az általános kötelezettségükre, hogy prudenciális értékeléseikben vegyék figyelembe a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeleti inputot.
- 3.3. Az AMLAR hivatkozik az AMLA által az AMLAR alapján létrehozandó, a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni adatbázisba történő információszolgáltatásra ⁽²¹⁾. Az EKB értelmezése szerint ez az új adatbázis fel fogja váltani az EBH által az 1093/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²²⁾ alapján létrehozott, a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel kapcsolatos hiányosságokat tartalmazó adatbázist. A két adatbázis több szempontból is különbözik. Míg az EBH-nak az adatbázisból a prudenciális felügyeleti hatóságok számára a saját kezdeményezésére is kellett információkat szolgáltatnia ⁽²³⁾, az AMLA erre csak a prudenciális felügyeleti hatóságok kérelmére köteles ⁽²⁴⁾. Az AMLAR-t módosítani kell annak biztosítása érdekében, hogy az AMLA saját kezdeményezésére is szolgáltatson információkat mind a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó hatóságok, mind a nem a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó hatóságok számára. Ha egy felügyeleti hatóságnak nincs tudomása a vonatkozó információ létezéséről, nem fogja tudni az AMLAR alapján kérni ezt az információt ⁽²⁵⁾.

⁽¹⁵⁾ Lásd az AMLAR 88. cikkét.

⁽¹⁶⁾ Lásd az AMLAR 78. cikkét.

⁽¹⁷⁾ Lásd az AMLAR 2. cikkét.

⁽¹⁸⁾ Lásd az AMLAR 78. cikkének (1) bekezdését.

⁽¹⁹⁾ Lásd az 1024/2013/EU rendelet 3. cikkének (1) bekezdését.

⁽²⁰⁾ Lásd a 2013/36/EU irányelv 117. cikkének (5) bekezdését.

⁽²¹⁾ Lásd az AMLAR 11. cikkét és 78. cikkének (3) bekezdését.

⁽²²⁾ Lásd az európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/78/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2010. november 24-i 1093/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 331., 2010.12.15., 12. o.) 9a. cikkét.

⁽²³⁾ Lásd az 1093/2010/EU rendelet 9a. cikkének (3) bekezdését.

⁽²⁴⁾ Lásd a 11. cikk (1) bekezdését, amely csak a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni pénzügyi felügyeletet ellátó hatóságokra hivatkozik, valamint az AMLAR 11. cikkének (4) bekezdését.

⁽²⁵⁾ Lásd az AMLAR 11. cikkének (4) bekezdését.

- 3.4. A pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni adatbázist illetően az AMLAR meghatározza azon információk típusait, amelyeket a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó hatóságoknak továbbítaniuk kell az adatbázisba ⁽²⁶⁾; ezek többsége átfedést mutat azokkal az információkkal, amelyeket e hatóságoknak a 2013/36/EU irányelv 117. cikke (5) bekezdésének megfelelően az érintett prudenciális felügyeleti hatóságokkal is meg kell osztaniuk. A pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni központi adatbázisra vonatkozó, az 1093/2010/EU rendelet szerinti jelenlegi rendelkezések szellemével összhangban egy szélesebb körben hozzáférhető adatközpont értékes szolgáltatást nyújthatna a prudenciális felügyeleti hatóságok és a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeleti mechanizmus közötti együttműködés javítása terén, például azáltal, hogy olyan digitális megoldásokra épít, amelyek már az uniós felügyeleti hatóságok rendelkezésére állnak (például az egységes felügyeleti mechanizmus és az egységes szanalási mechanizmus közötti együttműködés céljára). Ez a lehetőség minimalizálná azt a megkettőződést és terhet, amely a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó hatóságok számára jelentkezne, mivel a hatóságoknak egyébként kétszer kellene megosztaniuk ugyanazt az információt, mind az AMLAR szerinti adatbázissal, mind pedig a 2013/36/EU irányelv 117. cikke (5) bekezdésének megfelelően az érintett prudenciális felügyeleti hatóságokkal.
- 3.5. Az AMLAR megköveteli, hogy a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó hatóságok továbbítsák az adatbázisba a más „nemzeti” hatóságoknak az engedélyezési eljárásokkal, az engedélyezési eljárások visszavonásával, valamint az egyes kötelezett szolgáltatók részvényesei vagy vezető testülete tagjai szakmai alkalmasságának és üzleti megbízhatóságának értékelésével kapcsolatban nyújtott tanácsokat ⁽²⁷⁾. A „nemzeti” szót el kell hagyni, mivel a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó hatóságok e tekintetben nem csak a nemzeti hatóságok, hanem a 2013/36/EU irányelvnek ⁽²⁸⁾ és az AMLD6-nak ⁽²⁹⁾ megfelelően az EKB részére is fognak információt szolgáltatni.
- 3.6. Az AMLAR előírja, hogy az AMLA szükség esetén egyetértési megállapodásokat kössön a nem a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó hatóságokkal ⁽³⁰⁾. A „szükség esetén” feltétel hasznos, mivel a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó hatóságok és a prudenciális felügyeleti hatóságok közötti együttműködésnek már számos platformja létezik. Az EKB az Európai Gazdasági Térség tagállamainak a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó hatóságaival – az (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek ⁽³¹⁾ megfelelően – egy, az EKB által 2019. január 10-én aláírt megállapodás ⁽³²⁾ (a továbbiakban: pénzmosás elleni megállapodás) alapján is együttműködik. A pénzmosás elleni megállapodásnak több mint 50 aláírója van, mivel a tagállamok általában egynél több, a hitelintézetek és pénzügyi intézmények pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletét ellátó hatósággal rendelkeznek; a megállapodás továbbá az EKB és a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó aláíró hatóságok közötti kétoldali együttműködést tesz lehetővé. Az ilyen együttműködés kétoldali jellege miatt, valamint tekintettel arra, hogy az (EU) 2015/849 irányelv szerinti csoportszintű felügyelet más elvek alapján működik, mint a 2013/36/EU irányelv szerinti összevont alapú felügyelet, a pénzmosás elleni megállapodás nem bizonyult olyan időszerűnek és hatékonynak, mint más eszközök, amelyek többoldali együttműködést tesznek lehetővé, így például a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel foglalkozó kollégiumok. Noha a pénzmosás elleni megállapodás lehetővé teszi, hogy az AMLA egyszerűen csatlakozzon a megállapodáshoz, és az AMLAR lehetővé teszi az AMLA számára azt is, hogy külön megállapodást kössön az EKB-val, az EKB üdvözli, hogy az AMLAR rugalmasságot biztosít annak vizsgálatához, hogy erre szükség van-e, tekintettel az egyéb együttműködési eszközök elérhetőségére, amelyek hatékonyabb többoldali együttműködést tesznek lehetővé, figyelemmel arra is, hogy az AMLA ne csupán az EKB-val folytatott információcsere-folyamat egy további szereplője legyen.
- 3.7. Az AMLAR megköveteli továbbá, hogy az AMLA biztosítsa az eredményes együttműködést és információcserét valamennyi, a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni pénzügyi felügyeletet ellátó hatóság és a nem a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó érintett hatóságok között ⁽³³⁾. Az EKB üdvözli ezt a rendelkezést, mivel az elmúlt években a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet és a prudenciális felügyeletet ellátó hatóságok közötti információcserére szolgáló számos platform került létrehozásra, és ezek egymáshoz való viszonya nem mindig világos. Például a fent említett felügyeleti hatóságoknak nem csupán közvetlenül egymással kell információt cserélniük, hanem az EBH pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni adatbázisán keresztül is. Az eredményes együttműködés biztosításáról szóló e rendelkezést ki kell terjeszteni oly

⁽²⁶⁾ Lásd az AMLAR 11. cikkének (2) bekezdését.

⁽²⁷⁾ Lásd az AMLAR 11. cikke (2) bekezdésének d) pontját.

⁽²⁸⁾ Lásd a 2013/36/EU irányelv 117. cikkének (5) bekezdését.

⁽²⁹⁾ Lásd az AMLD6 48. cikkének (1) bekezdését.

⁽³⁰⁾ Lásd az AMLAR 78. cikkének (2) bekezdését.

⁽³¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/849 irányelve (2015. május 20.) a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről, a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2006/70/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 141., 2015.6.5., 73. o.).

⁽³²⁾ Lásd az (EU) 2015/849 irányelv 57a. cikkének (2) bekezdése szerinti, az információcsere gyakorlati feltételeiről szóló többoldali megállapodást.

⁽³³⁾ Lásd az AMLAR 78. cikkének (3) bekezdését.

módon, hogy a pénzügyi információs egységekre és a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni nem pénzügyi felügyeletet ellátó hatóságokra is kiterjedjen. A pénzügyi információs egységeknek és a hitelintézetek prudenciális felügyeletét ellátó hatóságoknak már együtt kell működniük a 2013/36/EU irányelvnek megfelelően. Mivel az AMLA igazgatótanácsa valamennyi tagállam pénzügyi információs egységét is magában foglalja, és az AMLA-nak működtetnie kell a pénzügyi információs egységek támogatási és koordinációs mechanizmusát⁽³⁴⁾, indokoltnak tűnik a pénzügyi információs egységeket bevonni e rendelkezés hatálya alá. Ami a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni nem pénzügyi felügyeletet ellátó hatóságokat illeti, a prudenciális felügyeleti hatóságoknak adott esetben együtt kell működniük azokkal, amennyiben annak a csoportnak, amelyhez hitelintézetek vagy pénzügyi intézmények tartoznak, nem pénzügyi kötelezett szolgáltatók, például kriptoeszköz-szolgáltatók is részét képezik. A nem pénzügyi felügyeleti hatóságokkal való együttműködés általánosabb összefüggésében, és amint azt az EKB az AMLR1-gyel és az AMLD6-tal foglalkozó külön véleményben javasolja, általános jelleggel bővíteni lehetne a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó hatóságok információmegosztási jogosultságait annak érdekében, hogy lehetővé váljon számukra, hogy a hatóságok szélesebb körével osszanak meg információkat. Ez az AMLAR-on keresztül⁽³⁵⁾ automatikusan kiterjedne az AMLA-nak a bizalmas információk más hatóságokkal történő megosztására való jogosultságára.

- 3.8. Mivel lehetnek olyan szabályozási termékek, így például iránymutatások vagy technikai standardok, amelyek címzettjei a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó hatóságok és a prudenciális felügyeleti vagy más hatóságok egyaránt, vagy amelyek mindezeket érintik, fontos, hogy az AMLA együttműködjön az EBH-val, az Európai Értékpapírpiazi Hatósággal (ESMA) és Európai Biztosítás- és Foglalkoztatónyugdíj-hatósággal (EIOPA) e szabályozási termékek kidolgozásában. Módosítani kell az AMLA-ra vonatkozó, az EBH-val való általános együttműködési követelményt⁽³⁶⁾ oly módon, hogy az az ilyen szabályozási termékek kidolgozására való konkrét hivatkozást tartalmazzon, a Bizottság által javasolt, az AMLA és az Európai Adatvédelmi Testület közötti együttműködéshez⁽³⁷⁾ hasonlóan.

4. A közvetlen és a közvetett felügyelet során alkalmazott folyamatok

- 4.1. Az EKB prudenciális felügyeleti feladatai ellátásához hasonlóan a javaslat szerint az AMLA közös felügyeleti csoportokat fog alkalmazni a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni közvetlen felügyeleti feladatai során. Az AMLAR rögzíti, hogy az AMLA közös felügyeleti csoportjai az AMLA személyzetéből és a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni pénzügyi felügyeletet ellátó nemzeti hatóságok személyzetéből állnak majd, és a közös felügyeleti csoport koordinátorát – az érintett pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni pénzügyi felügyeletet ellátó nemzeti hatóságok egyetértésével – az AMLA „delegálja” a kiválasztott kötelezett szolgáltató székhelye szerinti tagállam pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni pénzügyi felügyeletet ellátó nemzeti hatóságához⁽³⁸⁾. A jogalkotási javaslatot kíséző dokumentumok jelzik továbbá, hogy az AMLA személyzetének szinte összes olyan tagja, akik a közös felügyeleti csoportokhoz fognak tartozni, fizikailag a tagállamokban lesznek találhatóak. Az EKB értelmezése szerint ebben az összefüggésben a „delegálja” kifejezést⁽³⁹⁾ úgy kell értelmezni, hogy az azt jelenti, hogy a közös felügyeleti csoport koordinátora az AMLA személyzetének tagja lesz, azonban általános munkavégzési helye nem az AMLA székhelyén lesz, hanem abban a tagállamban, ahol a felügyelt szervezet székhelye található. A „delegálja” kifejezés tehát semmiképpen sem jelenti az AMLA hatásköreinek a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni pénzügyi felügyeletet ellátó nemzeti hatóságra vagy bármely más tagállami hatóságra történő átruházását. Az EKB megjegyzi továbbá, hogy az AMLAR helyszínen kívüli felügyelet és helyszíni ellenőrzések végzésével egyaránt megbízza a közös felügyeleti csoportokat.
- 4.2. Az EKB üdvözli a kiválasztott kötelezett szolgáltatókkal kapcsolatos felügyeleti döntéshozatali hatásköröknek az AMLA ügyvezető testületéhez történő telepítését, mivel ez jelentős előrelépés a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni uniós felügyelet erősítése terén. Ezenkívül, míg az EKB elismeri, hogy a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni felügyelet a prudenciális felügyelethez képest más struktúrát igényelhet, az EKB meg kívánja osztani a közös felügyeleti csoportok SSM-en belüli kialakításával kapcsolatos tapasztalatait. Az SSM szerinti közös felügyeleti csoportokat szintén a közös felügyeleti csoport koordinátora irányítja, aki mindig az EKB személyzetének tagja. Ugyanakkor a közös felügyeleti csoport koordinátora az EKB székhelyén, Frankfurt am Mainban található, és nem tagállami szinten. Ami a közös felügyeleti csoport többi tagját illeti, azok között vannak az EKB személyzetének tagjai és az illetékes nemzeti hatóságok személyzetének tagjai. A közös felügyeleti csoport azon tagjai, akik az EKB személyzetéhez tartoznak, szintén az EKB-nál és nem tagállami szinten találhatóak. Az EKB tapasztalatai szerint ez megkönnyíti az intézményen belüli kommunikációt és a bevált gyakorlatok megosztását, és pozitív módon járul hozzá a közös felügyeleti kultúra kialakításához. Ezenkívül a közös felügyeleti csoporton belüli, az egyes felügyelt szervezetekre vonatkozó optimális felügyeleti eljárásokkal kapcsolatos párbeszéd ösztönzése érdekében az SSM szerinti közös felügyeleti csoport koordinátora főszabály szerint nem abból az országból származik, ahol a felügyelt bank székhelye található. Végül, a közös felügyeleti csoportok koordinátorait elvben 3–5 év közötti időszakra jelölik ki, és az elvárás az, hogy vonatkozásukban rendszeres rotáció érvényesüljön (szem előtt tartva azt, hogy a rotáció nem érintheti egyidejűleg a közös felügyeleti csoport valamennyi tagját).

⁽³⁴⁾ Lásd az AMLAR 33–37. cikkét.

⁽³⁵⁾ Lásd az AMLAR 75. cikkét.

⁽³⁶⁾ Lásd az AMLAR 77. cikkének (1) bekezdését.

⁽³⁷⁾ Lásd az AMLAR 77. cikkének (2) bekezdését.

⁽³⁸⁾ Lásd az AMLAR 15. cikkét.

⁽³⁹⁾ Lásd az AMLAR 15. cikkének (2) bekezdését.

- 4.3. Ami a helyszínen kívüli és a helyszíni feladatok ugyanazon csoporton belüli koncentrációját illeti, az EKB tapasztalatai szerint az EKB általi folyamatos felügyelet minőségét gazdagítja a független helyszíni vizsgálati funkció, összekapcsolva a helyszínen kívüli és a helyszíni csoportok közötti rendszeres párbeszédrel. Ez biztosítja különösen, hogy a közös felügyeleti csoport által korábban szerzett információk alapján kialakított nézetek ne befolyásolják a helyszíni vizsgálatok megállapításait. Amint azt az EKB-nak a helyszíni vizsgálatokról és a belső modellek vizsgálatáról szóló útmutatója egyértelművé teszi, a helyszíni vizsgálatok kiegészítik a folyamatos felügyeletet. Az EKB a hitelintézetekre vonatkozó állandó és mélyreható ismereteket tart fenn a folyamatos helyszínen kívüli felügyelet ellátása révén, amely főként a hitelintézet által szolgáltatott információkra támaszkodik, és a helyszíni vizsgálatokon keresztül az EKB többek között ellenőrzi a folyamatos felügyelet ellátásához felhasznált információk pontosságát. A helyszíni vizsgálati csoport, a csoport vezetőjét is beleértve, a közös felügyeleti csoporttól függetlenül, azonban azzal együttműködésben jár el. A vizsgálat lefolytatására vonatkozó felügyeleti határozat elfogadását követően a vizsgálat végrehajtása a vizsgálati csoport vezetőjének kizárólagos felelősségi körébe tartozik, aki a vizsgálati csoport megállapításait tartalmazó jelentés elkészítéséért is felelős. Az SSM-keretrendelet 144. cikke úgy rendelkezik, hogy az EKB felel a vizsgálati csoport illetékes nemzeti hatóságok⁽⁴⁰⁾ bevonásával történő létrehozásáért és összetételéért. A vizsgálati csoport állhat az EKB ellenőreiből, a vizsgált jogalany tagállama illetékes nemzeti hatóságának alkalmazásában álló felügyelőkből és más illetékes nemzeti hatóságoktól származó felügyelőkből, valamint a közös felügyeleti csoport tagjaiból vagy az EKB által felhatalmazott más személyekből. Függetlenül attól, hogy honnan érkeznek, a csoport valamennyi tagja az EKB nevében tevékenykedik, a vizsgálati csoport vezetőjének felelőssége mellett. A közös felügyeleti csoport tagja nem nevezhető ki a vizsgálati csoport vezetőjeként. Az EKB tapasztalatai szerint továbbá nehéz lehet hatékonyan erőforrásokat biztosítani egy olyan csapat számára, amely helyszíni felügyeleti feladatokat és helyszínen kívüli vizsgálatokat egyaránt ellát; az, ami a napi szintű működéshez megfelelő erőforrásokkal ellátottnak tekinthető, létszámi hiányhoz vezethet, ha a csoport egyes részei helyszíni vizsgálaton⁽⁴¹⁾ vesznek részt. Ezenkívül a különböző illetékes nemzeti hatóságok felügyelőinek a helyszíni vizsgálati csoportokba történő bevonása kulcsfontosságúnak bizonyult a helyszíni tevékenységek közös megközelítésének az SSM-en belül történő kialakításához.
- 4.4. Az AMLAR meghatározza az AMLA-nak a közvetlen felügyelete alatt álló kiválasztott kötelezett szolgáltatókkal szembeni felügyeleti hatásköréit⁽⁴²⁾, amelyek hozzáadódnak azokhoz a felügyeleti hatáskörökhöz, amelyek az AMLD6 alapján a pénzmosás a terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó valamennyi nemzeti hatóság rendelkezésére fognak állni⁽⁴³⁾. Az AMLA-nak ezenkívül lehetősége lesz arra, hogy utasítások révén előírja a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó nemzeti hatóságoknak, hogy a nemzeti jogban előírt feltételek mellett és azokkal összhangban gyakorolják hatáskörüket, amennyiben az AMLAR nem ruhazza fel az AMLA-t az adott hatáskörrel. E hatáskörök részben átfedést mutatnak az EKB-nak az 1024/2013/EU rendelet szerinti hatásköreivel, és általánosabban, a prudenciális felügyeleti hatóságok 2013/36/EU irányelv szerinti hatásköreivel, például a felügyelt szervezetek üzleti tevékenységének, működésének vagy hálózatának korlátozására⁽⁴⁴⁾ vagy a felügyelt szervezet vezető testületét érintő változtatások előírására vonatkozó hatáskört⁽⁴⁵⁾ illetően. A felügyeleti hatáskörök között már jelenleg is fennállnak bizonyos átfedések a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó hatóságok (EU) 2015/849 irányelv és a végrehajtott nemzeti jogszabályok szerinti hatásköréit illetően. A felügyeleti hatásköröket érintő ezen átfedés a prudenciális felügyeletet, illetve a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó hatóságok közötti együttműködést tesz szükségessé az összeütközések és szándékolatlan következmények – többek között az ugyanazon hitelintézethez intézett felügyeleti intézkedések összehangolatlan halmozódásának – elkerülése érdekében. Az EKB készen áll arra, hogy e tekintetben együttműködjön az AMLA-val, valamint a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó nemzeti hatóságokkal. Ezenkívül fontos biztosítani, hogy az AMLA, mielőtt közigazgatási szankciókat és intézkedéseket szabna ki a más hatóságok általi felügyelet alá is tartozó kötelezett szolgáltatókra, felügyeleti intézkedéseit koordinálja a többi releváns hatósággal, különösen a hitelintézetek releváns prudenciális felügyeleti hatóságaival, amennyiben e felügyeleti intézkedések ilyen intézményeket érintenének. Az AMLD6-tal foglalkozó külön véleményében ezért az EKB javasolja az AMLD6 módosítását annak érdekében, hogy korlátozzák a felügyeleti hatáskörök ugyanazon kötelezett szolgáltató vonatkozásában történő, potenciálisan összehangolatlan gyakorlásának nemkívánatos hatásait. Az AMLR1, az AMLD6 és az AMLAR vonatkozó rendelkezéseire⁽⁴⁶⁾ figyelemmel az EKB értelmezése szerint az AMLD6-ban foglalt e koordinációs követelmény a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó nemzeti hatóságokra és az AMLA-ra is vonatkozna.

⁽⁴⁰⁾ Az „illetékes nemzeti hatóság” fogalmát az 1024/2013/EU rendelet 2. cikkének 2. pontja határozza meg.

⁽⁴¹⁾ Az SSM összefüggésében a helyszíni felügyelet (vagyis a vizsgálatok) egy olyan meghatározott funkció, amely az EKB-nál és az illetékes nemzeti hatóságoknál fennálló, e célt szolgáló struktúrákon keresztül működik, ideértve az egyes vizsgálatokhoz kapcsolódó eseti küldetéseket, amelyekhez a személyzet meghatározott készségeire és elérhetőségére (az irodától/othontól távol töltött hosszú időszakok) van szükség. Ha nagyságrendet kívánánk megjelölni, a jelentős intézmények esetében az SSM mint egész a helyszíni felügyelethez (a közös felügyeleti csoportokon keresztül) rendelt teljes munkaidős egyenértéknek körülbelül 40 %-át fordítja a konkrét helyszíni funkcióra.

⁽⁴²⁾ Lásd az AMLAR 20. cikkét.

⁽⁴³⁾ Lásd az AMLD6 41. cikkét.

⁽⁴⁴⁾ Lásd az AMLAR 20. cikke (2) bekezdésének d) pontját.

⁽⁴⁵⁾ Lásd az AMLD6 41. cikke (1) bekezdésének f) pontját.

⁽⁴⁶⁾ Lásd különösen az AMLAR 20. cikkének (3) bekezdését, amely úgy rendelkezik, hogy az AMLA rendelkezik mindazokkal a hatáskörökkel és kötelezettségekkel is, amelyekkel a felügyeleti hatóságok a vonatkozó uniós jog alapján rendelkeznek.

- 4.5. Az AMLA közvetett felügyeleti szerepét illetően az EKB üdvözlözi az arra vonatkozó javaslatot, hogy az AMLA-t felruhazzák a nem kiválasztott kötelezett szolgáltatók közvetett felügyeletének feladatával, mivel ez hozzá fog járulni a felügyeleti konvergenciához, valamint lehetővé fogja tenni az AMLA számára, hogy kivételes körülmények esetén felügyeleti intézkedések meghozatalára kérjen fel valamely pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni pénzügyi felügyeletet ellátó nemzeti hatóságot. Az AMLAR pontosan meghatározott esetekben azt is lehetővé teszi az AMLA számára, hogy kérje a Bizottságtól valamely nem kiválasztott kötelezett szolgáltatóval kapcsolatos felügyeleti hatásköröknek a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni pénzügyi felügyeletet ellátó nemzeti hatóságról az AMLA-ra történő átruházásának engedélyezését⁽⁴⁷⁾. Az AMLA ilyen kérelemmel csak akkor fordulhat a Bizottsághoz, ha a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó nemzeti hatóság nem tesz eleget az AMLA arra vonatkozó megkeresésének, hogy a kötelezett szolgáltatónak címzett határozatot fogadjon el. Noha a gyakorlatban lehetnek olyan esetek, amikor a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó nemzeti hatóság és az AMLA egyetért a felügyeleti hatáskörök átruházását illetően, az AMLAR nem rendelkezik az ilyen átruházásra irányuló eljárásról a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó nemzeti hatóság általi fent említett meg nem felelés hiányában. E tekintetben az EKB megjegyzi, hogy az 1024/2013/EU rendelet (az EKB esetében) és a 806/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁴⁸⁾ (az Egységes Szanálási Testület esetében) egyaránt lehetővé teszi a felügyeleti hatásköröknek az adott nemzeti hatóság kérelmére történő átvételét is⁽⁴⁹⁾. Ezt a lehetőséget – három évig terjedő időszakra – a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeleti rendszerben is biztosítani kell. Ha ezt a lehetőség beiktatására kerül az AMLAR-ba, elemezni kell a Bizottságnak az e folyamatban való megfelelő részvételét, figyelemmel többek között a Meroni-elv⁽⁵⁰⁾ által előírt korlátokra.
- 4.6. Az EKB üdvözlözi az AMLA számára a felvigyázási funkciójának teljesítése és a magas színvonalú felügyelet egész Unióban való biztosítása érdekében előirányzott hatáskörök és eszközök széles körét. Az EKB megjegyzi, hogy a nem kiválasztott kötelezett szolgáltatók tekintetében az információgyűjtés területén az AMLA felvigyázási eszköztárának nem része néhány, a kevésbé jelentősnek minősülő felügyelt szervezetekre vonatkozó információgyűjtés tekintetében az EKB rendelkezésére álló eszköz.
- 4.7. Az EKB tapasztalata szerint az eredményes felvigyázás megkívánja az egyensúlyt a felügyeleti konvergencia és az intézményspecifikus felvigyázás előmozdítása között. Ez utóbbi hatékony eszköz a különböző tagállamokban működő felügyeleti megközelítések eredményességének értékelése és annak lehetővé tétele tekintetében, hogy a közvetett felügyelet szükség esetén időben fel tudjon lépni. Az EKB megjegyzi, hogy az AMLAR értelmében a pénzügyi felügyeleteknek csupán igen korlátozott esetben kell információt szolgáltatniuk a nem kiválasztott kötelezett szolgáltatókról⁽⁵¹⁾.
- 4.8. Az EKB meg kívánja osztani a kevésbé jelentősnek minősülő felügyelt szervezetek vonatkozásában az SSM keretében kialakított felvigyázás terén szerzett tapasztalatát. A keretrendszer megteremti annak a lehetőségét, hogy az EKB a kockázatoságuk és hatásuk alapján létrehozza a kevésbé jelentősnek minősülő felügyelt szervezetek kategóriáit, és különböző szintű információt követeljen meg az illetékes nemzeti hatóságoktól (például előzetes értesítést csak a kiemelt kevésbé jelentősnek minősülő felügyelt szervezetek esetében ír elő, miközben valamennyi kevésbé jelentősnek minősülő felügyelt szervezetre vonatkozik az éves utólagos adatszolgáltatási és a pénzügyi helyzetben bekövetkező romlásról szóló értesítési kötelezettség). Ez a megközelítés lehetővé teszi azt, hogy a felvigyázási funkció arányos legyen és a legkritikusabb esetekre összpontosítsa a forrásokat. A minimális információk éves szolgáltatása, amely valamennyi kevésbé jelentősnek minősülő felügyelt szervezetre vonatkozik, a felügyeleti kötelezettségek ellátása (például horizontális felülvizsgálatok, intézményspecifikus helyzetek értékelése vagy tájékozott dialógus folytatása az illetékes nemzeti hatóságokkal) szempontjából is hasznos. Felvigyázási funkciója gyakorlásának további támogatása érdekében az EKB részt vesz továbbá számos kevésbé jelentősnek minősülő felügyelt szervezet helyszíni ellenőrzésében.
- 4.9. Az AMLAR szerint⁽⁵²⁾ a pénzügyi felügyeleteknek értesíteniük kell az AMLA-t, ha bármely nem kiválasztott kötelezett szolgáltató helyzete gyorsan és jelentősen romlik. Mivel ezek a jellemzők viszonylag szűkek és egyszerre kell fennállniuk, valamely nem kiválasztott kötelezett szolgáltató helyzetének jelentős, de nem gyors romlása, vagy a gyors és jelentős helyzetromlással nem érintett, azonnali figyelmet igénylő sürgős helyzet (például lényeges hosszútávú jogsértések azonosítása) nem eredményezné az AMLA értesítését.

⁽⁴⁷⁾ Lásd az AMLAR 30. cikkét.

⁽⁴⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 806/2014/EU rendelete (2014. július 15.) a hitelintézeteknek és bizonyos befektetési vállalkozásoknak az Egységes Szanálási Mechanizmus keretében történő szanálására vonatkozó egységes szabályok és egységes eljárás kialakításáról, valamint az Egységes Szanálási Alap létrehozásáról és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról (HL L 225., 2014.7.30., 1. o.).

⁽⁴⁹⁾ Lásd az 1024/2013/EU rendelet 6. cikke (5) bekezdésének b) pontját és a 806/2014/EU rendelet 7. cikke (4) bekezdésének b) pontját.

⁽⁵⁰⁾ A Bíróság 1958. június 13-i Meroni kontra Főhatóság ítélete, C-9/56, ECLI:EU:C:1958:7; 1981. május 14-i Romano ítélete, C-98/80, ECLI:EU:C:1981:104; 2005. július 12-i Alliance for Natural Health és társai ítélete, C-154/04 és C-155/04, ECLI:EU:C:2005:449; 2014. január 22-i Egyesült Királyság kontra Parlament és Tanács ítélete, C-270/12, ECLI:EU:C:2014:18.

⁽⁵¹⁾ Lásd az AMLAR 29. és 30. cikkét.

⁽⁵²⁾ Lásd az AMLAR 30. cikkének (1) bekezdését.

- 4.10. Az AMLA felülvizsgálati testülete az AMLAR-ban⁽⁵³⁾ hasonlóképpen került kialakításra, mint az 1024/2013 rendelet szerinti felülvizsgálati testület. Az EKB megjegyzi, hogy e modell mellett léteznek egyéb lehetséges megközelítések is, például az EBH, az ESMA, az EIOPA és az Egységes Szanalási Testület esetében alkalmazott modell, amelyben a felülvizsgálati szervek többek között olyan határozatokat fogadnak el, amelyek kötelező erővel rendelkeznek a felülvizsgáló, végleges határozatokat később meghozó megfelelő szervek számára. Az AMLA számára leginkább megfelelő megoldás kialakításának ezért előnyére válhatna az ezen modellek mindegyikének működése során összegyűjtött tapasztalatok összehasonlítása.
- 4.11. Ahol az AMLA felügyeleti fellépése a nemzeti hatóságokhoz intézett utasításokat vagy felkéréseket foglal magában, ott fontos figyelembe veendő szempontot jelenthet a hatóságok egyes nemzeti jogi keretrendszerek szerinti, többek között a nemzeti közigazgatási jogokból eredő hatásköreinek és kötelezettségeinek eltérő volta. Ezekben a helyzetekben az AMLA számára előnyös lenne az ilyen utasítások eredményessége és korlátai elemzésének nemzeti hatóságok általi támogatása, ideértve a felügyeleti intézkedés meghozatalában érintett hatóságok esetleges szerződésen kívüli felelősségét is. Az EKB értelmezése szerint az ilyen támogatásról az AMLAR általános együttműködésre vonatkozó rendelkezései⁽⁵⁴⁾ gondoskodhatnak.

5. Az AMLA irányítási struktúrája és a folyamatosságra vonatkozó szabályok

- 5.1. Az AMLA igazgatótanácsa két összetétellel fog rendelkezni: a felügyeleti és a pénzügyi információs egység összetétellel⁽⁵⁵⁾. A felügyeleti összetételű igazgatótanács ülésain megfigyelőként részt vehet az EKB-nak az EKB felügyeleti testülete által kinevezett képviselője és az egyes európai felügyeleti hatóságok egy-egy képviselője, amennyiben a megbízatásuk körébe tartozó ügyeket tárgyalnak.
- 5.2. Az EKB üdvözli ezt a rendelkezést, mivel az elő fogja segíteni a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelem és a prudenciális szabályozás és felügyelet közötti szükséges interakciót. Az EKB jelenleg prudenciális felügyeleti szempontból hozzájárul az EBH-n belüli pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel foglalkozó állandó bizottság munkájához⁽⁵⁶⁾. Az EKB értelmezése szerint az AMLA-ban fennálló megfigyelői szerepe gyakorlatilag fel fogja váltani a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel foglalkozó állandó bizottságban betöltött jelenlegi megfigyelői szerepét, mivel ez utóbbi bizottság meg fog szűnni⁽⁵⁷⁾. Ezzel összefüggésben az AMLAR-t⁽⁵⁸⁾ módosítani kell oly módon, hogy az az „Európai Központi Bank felügyeleti testülete által kinevezett képviselő” helyett az „EKB képviselőjére” hivatkozzon. Az EKB elismeri, hogy az e rendelkezésben használt megfogalmazás az 1093/2013/EU rendeletben⁽⁵⁹⁾ már használt megfogalmazáson alapul. Ugyanakkor az EKB meghatározott szerveinek az EKB képviselőinek kijelölésére vonatkozó eljárásban való részvétele e szerveknek különösen a Szerződések, a KBER és az EKB alapokmánya és az 1024/2013/EU rendelet által meghatározott hatáskörétől függ, és így az EKB belső szervezetével összefüggő kérdés. Nem tűnik helyénvalónak, hogy az AMLAR beavatkozzon az EKB belső szervezetébe annak meghatározásával, hogy az EKB mely szerve legyen felelős az EKB képviselőjének kijelöléséért.
- 5.3. Az EKB üdvözli továbbá, hogy az AMLA pénzügyi információs egység összetételű igazgatótanácsa magában foglalja majd az Európai Csaláselleni Hivatalt, az Eurojustot, az Eurojustot és az Európai Ügyészséget is, valamint, hogy az AMLAR az AMLA-ra vonatkozó, az ezen uniós szervekkel való együttműködési követelményt tartalmaz⁽⁶⁰⁾. A pénzügyi információs egységek és a büntetőjoghoz kapcsolódó megbízatás uniós szervek közötti, az AMLA által megvalósítandó fokozott együttműködés fontos előrelépést jelent különösen a szervezett bűnözés elleni küzdelem terén.

Abban az esetben, ahol az EKB a javasolt rendelet módosítására tesz javaslatot, külön technikai munkadokumentum tartalmazza a szövegezési javaslatokat és az azokhoz fűzött magyarázatot. A technikai munkadokumentum angol nyelven elérhető az EUR-Lexen.

⁽⁵³⁾ Lásd az AMLAR 60–63. cikkét.

⁽⁵⁴⁾ Lásd a 7. cikk (2) bekezdését valamennyi helyzet vonatkozásában, és a 14. cikk (2) bekezdését a kiválasztott kötelezett szolgáltatók felügyeletét illetően.

⁽⁵⁵⁾ Lásd az AMLAR 46. cikkét.

⁽⁵⁶⁾ Lásd az 1093/2010/EU rendelet 9a. cikkének (7) bekezdését.

⁽⁵⁷⁾ Lásd az AMLAR 86. cikkét (amely hatályon kívül helyezi az 1093/2010/EU rendelet 9a. és 9b. cikkét, valamint számos más rendelkezését).

⁽⁵⁸⁾ Lásd az AMLAR 46. cikkének (4) bekezdését.

⁽⁵⁹⁾ Lásd az 1093/2010/EU rendelet 9a. cikkének (8) bekezdését.

⁽⁶⁰⁾ Lásd az AMLAR 80. cikkét.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2022. február 16-án.

az EKB elnöke
Christine LAGARDE
